

Ямненко Г.Є.,

к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Поварчук Т.І.,

бакалавр спеціальності «Міжнародна економіка»

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Краудфандинг як інноваційний фінансовий інструмент

Краудфандинг (від англ. crowdfunding) є способом колективного фінансування проектів, при якому гроші на створення нового продукту надходять від його кінцевих споживачів. Краудфандинг дає шанс зблизька вивчити аудиторію, дізнатися її потреби і оцінити життєздатність ідеї. Крім того, це спосіб розповісти про свій проект тим, хто ще не знає про нього.

Тенденції на ринках фінансових ресурсів свідчать про те, що використання сучасних інформаційних технологій перетворює краудфандинг на дієвий інструмент фінансування проектів соціально-економічного розвитку в різних сферах життя суспільства [2].

ШвієнбахерА. і ЛарралдеБ. визначають краудфандинг як «відкритий конкурс, переважно через Інтернет, для збору фінансових ресурсів або у вигляді даруваннячи в обмін на основі різних форм винагороди та / або підтримки правом голосу ініціатив, спрямованих на досягнення конкретних цілей» [4]. Проте таке визначення залишає поза увагою такі приклади краудфандингу, як peer-to-peer кредитування, фандрайзинг збору коштів фанатами музичних гуртів та ін.

Краудфандинг допомагає через Інтернет отримати фінансові ресурси великої кількості людей для втілення різних ідей та проектів (зазвичай нових інтернет-компаній). Послуга надається через спеціалізовані інтернет-платформи, де створюється максимально повний опис проекту або потреби у фінансуванні. Як правило, вони дозволяють використовувати вкладення у вигляді фотографій,

посилань на відео, документи (бізнес-план та інше)[1]. Обов'язково зазначається потрібна для фінансування сума, термін залучення коштів та очікуваний дохід майбутнього інвестора. Найбільш поширеним для таких порталів є просування проектів у популярних соціальних мережах.

Краудфандинг можна використовувати для фінансування різних творчих або бізнес-ідей, зокрема: благодійність, новостворені інтернет-компанії, проекти фільмів, книговидавання, наукові дослідження тощо.

Особливі риси інтернет-краудфандингу як ефективного інноваційного способу фінансування проектів:

- 1) гнучка краудфандингова платформа;
- 2) використання краудсорсингових технологій, що дозволяє створювати і комерційні блага, і так звані локальні суспільні блага;
- 3) зменшення витрат на організацію фінансування проектів завдяки меншій кількості посередників;
- 4) широке залучення інвесторів через звернення до спільних соціальних інтересів;
- 5) колективні способи фінансування проектів;
- 6) фінансування за рахунок краудфандингу переважно здійснюється венчурними інвесторами, які інвестують свої фінансові ресурси у проекти інноваційних компаній, отримуючи за це частку в капіталі.

В Україні інтернет-краудфандинг лише починає розвиватися. Піонерами в цій сфері були «Українська біржа благодійності» (Фонд В. Пінчука), «X-Ideas» («Nescafe») та сайт «Велика Ідея». Найбільш популярною українською краудфандинговою платформою є «Спільнокошт» на сайті «Велика ідея». Вона побудована за принципом кікстартера learnanddo. Досить характерним є те, що редизайнсайта «Велика ідея», внаслідок якого запрацював інструмент краудфандингу, сам був профінансований шляхом краудфандингу на суму 38260 грн. Офіційний старт «Спільнокошту» відбувся в жовтні 2012 року[3].

Отже, краудфандинг– це сучасна альтернатива банківському кредиту і, в основному, використовується стартапами, підприємцями або творчими людьми, яким потрібні гроші для фінансування своїх ідей. Краудфандинг може працювати добре, якщо у вас є час і терпіння переконати інших, що ваша ідея прибуткова в якості інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Коли в Україні з'явиться краудфандинг? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.ua/opinions/1334049-kogda-v-ukraine-poyavitsya-kraudfanding>.
2. Петрушенко Ю.М., Дудкін О.В. Краудфандинг як інноваційний інструмент фінансування проектів соціально-економічного розвитку // "Маркетинг і менеджмент інновацій", 2014. – № 1. – С. 172-182.
3. Створення Спільнокошту на Великій Ідеї [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biggggidea.com/project/18>.
4. Schwienbacher A. Crowdfunding of small entrepreneurial ventures / A. Schwienbacher, B. Larralde // SSRN Electronic Journal. – 2010. – Режим доступу: http://papers.ssrn.com/sol3/Delivery.cfm/SSRN_ID1699183_code301672.pdf.